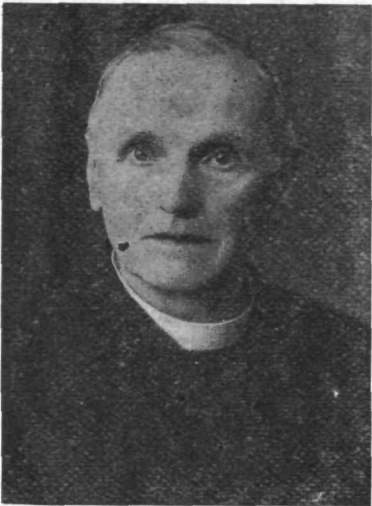

Spominu naših mož

Monsignor dr. Jože Debevec.

Dne 5. oktobra je umrl v Ljubljani v 72. letu starosti odlični slovenski književnik in vzorni vzgojitelj mladine, monsignor dr. Jože Debevec. Rojen je bil dne 15. marca 1867 v Begunjah pri Cerknici ter postal duhovnik in srednješolski profesor. Poučeval je jezike. Vsi njegovi nekdanji učenci zatrjujejo, da je bil rajnik med najboljšimi učitelji, kar so jih imeli. Znal jim je s svojim zanimivim poučevanjem vzbuditi ljubezen do predmeta in je hkrati s svojo dobroto pridobil tudi njihova srca. Poleg klasičnih jezikov je poučeval tudi slovenščino. V našem razredu je nadomestoval nekoč bolnega profesorja. Ta ura mi je ostala po 40 letih v neizbrisnem spominu. Obravnavali smo Jurčičevo »Jesensko noč med slovenskimi polharji«. Profesor Debevec nas je opozarjal, kako dober sluh

je imel Jurčič za narodno govoricu in kako bistro je opazoval navade ter značaj našega ljudstva. Priporočal nam je, naj v počitnicah dobro poslušamo, kako neprisiljeno se izraža naš narod in naj si tudi zapisujemo značilne izraze in rekla, pa skušamo tudi sami opisati kake nenavadne običaje. Vse to nam je bilo novo odkritje. Ta ura nam je minila kot bi mignil. Sicer smo prijaznega gospoda poznali že kot knjižničarja. S svojimi višješolci je nam nižjegimnazijcem razdeljeval knjige iz šolske knjižnice in se pri tem živo zanimal, kaj beremo, ter nam dajal navodila. Priporočal je zlasti Erjavca in nas prijazno izpraševal, kako nam je ugajalo to in ono.

Pokojnik je bil tudi odličen pisatelj. Njegova zanimiva povest iz dijaškega življenja »Vzori in boji« bo tudi zaradi vzgojne vrednosti ohranila še naprej svojo veljavo. Prav tako nadaljevanje te povesti »Do zmage«, ki slika življenje dijaka na dunajski visoki šoli. Napisal je tudi nekaj drugih povesti za odrasle in mladino ter več igrice za ljudske odre.

Največje njegovo delo pa je prevod »Božanske komedije«, obširne pesnitve najboljšega italijanskega pesnika Danteja.¹

Kljub visoki starosti je tudi kot upokojenec še nadalje delal s čebelično pridnostjo na šolskem in književnem polju ter v najrazličnejših družtvih. S svojimi modrimi, očetovsko blagimi nasveti je rešil marsikatero težko zadevo.

Kakor vsi resnično veliki možje, se je tudi rajniki s posebno ljubeznijo spominjal svoje matere ter ji postavljaj v mnogih svojih pismih neminljive spomenike hyaležnosti.

Pokojni monsignor je vse svoje velike zmožnosti posvetil vzgoji mladine in napredku naroda. Z njim je leglo v grob plemenito srce, ki je samó delilo: zemeljske in nadzemeljske dobrine. Naj prejme bogato plačilo pri Njem, ki mu je posvečal vse svoje delo in življenje!

¹ Glej opombo spredaj, pri povesti »O bogatinu in popotniku«!